

АНАЛІЗ ПІДХОДІВ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

*Осадчий Ю.М., здобувач вищої освіти,
osadchiy@ukr.net*

*Науковий керівник: Хорошилова І.О., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній
університет*

Одним із пріоритетних завдань бухгалтерського обліку є достовірне та повне відображення в ньому та розкриття в фінансовій звітності прав власників.

Власний капітал має велике значення для оцінки фінансової стійкості підприємства.

Однак, особливістю цієї категорії є те, що місцезнаходження власного капіталу на підприємстві може бути невизначеним або неоднозначним. Це може створювати складнощі в обліку та визначенні конкретного місця, де цей капітал знаходиться у фінансових звітах підприємства. Тому питання обліку власного капіталу є дуже актуальними і мають потребу в подальшому удосконаленні.

Рівень власного капіталу є ключовим показником для будь-якого економічного суб'єкта.

Ця величина істотно впливає на рейтинг підприємства, оскільки відображає його фінансову незалежність та стійкість. Тому цей показник викликає особливий інтерес серед користувачів фінансової звітності.

Власний капітал є основним джерелом формування господарських засобів, що спостерігається із рівняння бухгалтерського балансу:

«Актив = Власний капітал + Зобов'язання».

Величина власного капіталу підприємства характеризує його платоспроможність, кредитоспроможність, забезпеченість коштами для покриття власних зобов'язань.

У традиційній теорії бухгалтерського обліку капітал підприємства розглядається як частина пасиву, а не активу, згідно з балансовим рівнянням: активи підприємства дорівнюють сумі його власного капіталу та зобов'язань.

У зв'язку з цим, величина власного капіталу визначається як різниця між активами та зобов'язаннями підприємства. Саме

виходячи із відміченого «залишкового» підходу, наводиться визначення власного капіталу підприємства в Національному положенні (стандарті) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: власний капітал – це частина в активах підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань [2].

Облік власного капіталу ведеться згідно з Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», а також положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку. Відповідно до законодавчих актів підприємство самостійно визначає облікову політику, яка трактується як сукупність принципів, методів і процедур, які підприємство використовує для складання та подання фінансової звітності [3].

Таким чином, власний капітал представляє собою загальну вартість ресурсів, які надходять до підприємства в різних формах: від засновників з повною передачею права власності або залишених на підприємстві, отриманих під час його діяльності (як результат власної діяльності чи отриманих безоплатно). Формування облікового процесу власного капіталу – досить складний процес, який залежить від структури власного капіталу і передбачає питання облікової політики, організаційних ознак діяльності акціонерних товариств та інформаційного забезпечення емітентів цінних паперів, що безпосередньо є основою обліку власного капіталу.

Література.

1. Одношєвна О.О. Концептудосконалення обліку і аудиту власного капіталу підприємства Науковий вісник Херсонського державного університету – Херсон, 2015. – №13, с. 154-157
2. Закон України Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні [від 16.07.1999 № 996-XIV] : за станом на 16.01.2012 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
3. Наказ МФУ Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів з бухгалтерського обліку [від 27.06.2013 р. № 627] : за станом на 27.06.2013 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1242-13>
4. Наказ МФУ Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування [від 30.11.99 № 291] : за станом на 17.11.2013 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99>